

Lisl Goldarbeiter, az első Világszépe

1909-ben megszületik Tänzer Marci, egy szegedi zsidó család fia. Ugyanebben az évben, Bécsben megszületik Lisl Goldarbeiter. Édesanyja keresztény, édesapja zsidó.

Lisl és Marci - unokatestvérek. Marci tehetséges fiú, aki a *numerus clausus* miatt Bécsbe megy tanulni. Itt mérnöki diplomát szerez. Egyetemi tanulmányai alatt Goldarbeiterék lakásában alszik a hallban. Marci imád fotózni és filmezni. A család és a rokonok mellett egyetlen fő témája van: Lisl. Lisl áll, Lisl ül, Lisl arca, Lisl teljes alakja, Lisl szomorú, Lisl nevet. Marci soha nem unja meg Lislt

filmezni. És a filmek jók: nemcsak a Szépséget ábrázolják kitűnően, hanem a korabeli Bécset és Szegedet is. Miért filmezi olyan kitartóan Marci Lislt? A válasz egyértelmű: azért, mert szereti. Amikor 1929-ben, egy bécsi napilap először hirdeti meg a Miss Ausztria versenyt, Marci beküldi a képeit, és Lislt megnyeri a címet. Ugyanebben az évben részt vesz a párizsi első Miss Európa-versenyen. Itt ugyan Simon Böske, magyar versenyző nyer, de Lisl is szép eredményt ér el. Ausztria őt küldi az amerikai Miss Universe versenyre, ahol első lesz. Gyönyörű az itt készült felvételeken. Elhalmozzák ajánlatokkal, de Lislnak hiányzik az ő színes, otthonos Bécse, ezért hazajön. Itt kikoszarazza Marcit, és hozzámegy az osztrák nyakkendőkirály fiához, Fritz Spielmanhoz, egy kövérkés, kopaszodó dandyhez. Lisl az Anschluss után nem követi férjét külföldre, hanem Ausztriában marad. Édesanyján és néhány távoli rokonán kívül csak ő marad életben a Holokauszt után. 1949-ben férjhez megy Marcihoz Szegeden. Ekkor már mindketten negyven évesek. 1956-ban fontolgatják, de mégsem hagyják el Magyarországot. Milyen lehetett a házasságuk, nem tudjuk. Annyi biztos, hogy Marci élete végéig imádta a szeszélyes, gyönyörű Lislt.

Történetüket Forgách Péter: *Marci és a Szépség* című filmje mutatja be.

Szómagyarázat

zsidó: Jewish / juif / jüdisch

tehetséges: talented / doué / begabt

alak: figure, shape / figure / Figur, Gestalt

megun valamit: to be bored of / avoir assez de qqch / genug haben von etw.

kitartóan: persistently / assidument / hartnäckig

ábrázol valamit: to represent sth / représenter qqch / etw. darstellen

meghirdet egy versenyt: to announce a competition / annoncer une compétition / einen Wettbewerb ausschreiben

elhalmoz valakit valamivel: to overwhelm sb with sth / combler qqn de qqch / überschütten jn mit etw.

kikoszaraz valakit: to turn sb down / éconduire qqn / jm einen Korb geben

életben marad: to stay alive, to survive / survivre / am Leben bleiben

fontolgat valamit: to consider, to reflect on sth / considérer qqch / etw. überlegen

szeszélyes: moody, capricious / capricieux / launisch